

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 666.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társainál.

Felölös szerkesztő: Dr. BEHYNA DEZSŐ.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk.

Előfizetőinkhez!

Felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit, hogy az április hó végén lejárt előfizetési díjat lehetőleg potaforóultával küldjék be, nehogy a lap további küldésében akadály legyen.

Az egyfolytában való tanítás.

— Egy középiskolai tanár véleménye. —

Teljesen hozzájárulok Kozma Ármin tanító urnak e lapnak minapi számában közzétett felfogásához s mint a középiskolákban évek óta működő tanár, hozzátehetem, hogy pedagógiai szempontból még a középiskolákban sem vált be az egyfolytában való tanítás. Nem csak azért, mert már a harmadik órában bágyadozik, lankad a figyelem, de mert tanítási abszurditás különböző jellegű, módszerű és tartalmu tantárgyak egymásra zsúfolása. Ha a nehezebbeket p. o. matematikát, klasszikai nyelveket az első órákra teszem, a délelőtti többi tantárgyai alól kihuztam a gyé-

kényt, mert ember legyen a katedrán, ki 40—70 gyerek elfáradt figyelmét a szellemi agyonfárasztás után, valami uton módon fel tudja csigázni és érdeklődésüket felkelteni a saját tárgya iránt. A hol meg nincs érdeklődés, figyelem — ott eredmény sincs. Összehuzott szemöldökkel, merev egyiptomi mumia — arccal nem lehet tanítani. A ki az ellenkezőt mondja, nem mond igazat. Önmagát ámitja és másokat csap be. Legjobban az ifjuságot.

Hiszen még felnőtt, iskolázott agyvelejű embernek is nehéz egyfolytában 2—3 órát dolgozni. Ezért tiltják a jezsuiták növendékeiknek, hogy bárki 2 óránál tovább megfeszített figyelemmel tanuljon és sohasem adnak tanárnak 13—15 heti óránál többet a középiskolákban Erőltetett munka csak kárt okoz tanítóban és tanulóban, mint a guanoval forszírozott növény, termelés. A különféle népek tömeges és egyfolytában való tanítása ióoka annak, hogy már gyerekek idegesek és ez az idegesség évről évre ijedelmes mértékben terjed egész Magyarországon az iskolás gyerekek között.

Az óráknak tornatanítással való állítólagos felrészítése — humberg. A szorgorlatok után kifárad-

test pihenni, nem tanulni vágyik s ha torna után megint rendes órája van a fiúnak, félmunkát végez.

Egyhaszna van mégis az egyfolytában való tanításnak, de ez inkább a tanáré, ki nagyobbakat pihenhet, rendszeresebben zavartalanul dolgozhatik; a diáké annyiban, hogy talán kellő házi felügyelet alatt ideje van másnapra elkészülnie. — Mivel azonban a tanár azért tanár, hogy alárendelje erejét a tanítás és tanulók érdekeinek — ez az érv elesik. Azonkívül károsai uraknak jó, kik többet keresnek magán uton, mint a mennyi a rendes fizetésük. Videken ez a kecesgetés illuzorius. Itt ugyan fityinget sem kereshet a tanár, hiszen még mesterségétől: a tanítástól is eltájtják a miniszteri rendeletek, pedig a tanításra esküdt, ezt vállalta magára, nem hogy szerkesztő, takarékpénztári napi biztos, magántisztviselő stb. lehetne szabad óráiban.

Nézetem szerint igen ügyes órárend elkészítésével valahogy helyre íthetők az egyfolytában való tanítás kárai. Alsóbb osztályokban, ha rajtam állana vagy legalább az alsó 2 osztályban semmisszin alatt nem engedném az egyfolytában való ta-

nitást, a többiekben a komolyabb és fárasztóbb tantárgyak harmonikus beosztásával kellene a bajon segíteni. De hol van az a tanári kar kerek e földön; hol szemlyi tekintetek nem jönnek figyelembe, mikor a legtöbb esetben kikerülhetnek! s hol az a direktor, ki tisztán a pedagógiai szempont szmeltartásával készítené el órárendet? Valószínűleg a Holdban, ha vannak ott középiskolák.

Dr. Cz. G.

Meczner Béla beszéde.

VII.

(Folytatás és vége.)

Ime itt van ennek a felterjesztésnek első kikezdése. (Olvassa) „A törvényjavaslat 2. szakaszában tervezett alapfizetés szabályozására nézve bármennyire óhajtok néptanítóink anyagi helyzetének javítását az előbbi törvényben meghatározott alapfizetéstől eltérőleg nagy ugrás történik és egyáltalában nem áll arányban a javasolt alapfizetés az iskolafenntartók anyagi erejével, Erre való tettel mi az alapfizetést, a mely mint tudjuk 1000 koronában van a törvényjavaslat által megállapítva, az egyházunk kongresszusa által legutóbb hozott határozat szerint 800 korona évi minimális összegben akarjuk megállapítani. Ez az egyik. A második pont következőképen szól (olvassa) „A javaslat 3. §-ban kontemplált néző-évi korpotlékot az

Sugár természetdel . . .

Sugár természetdel,
Kicsi két kezdeddel,
A te járásoddal,
A te nézésoddal,
Elbűvöltél engem
A te szép lelkeddel!

Csak tehozád kapesol
Lelkem minden vágya,
Szívemnek verése,
Szívem minden álma;
Nélküled mit érne
Az én egész életem?
Nélküled a menny is
Üres volna nékem!

Szalánczi Gyula.

Bomlóban a fészkek.

Írta: S. Lőw Róza.

Bomlodozó fészkekben sir a fehér galamb. Szomoruan gubbaszkodik, mélyen gondolkodik; hogy mint is változik minden. Semmi sem maradó az életben, csak a szenvedés. De volt idő, midőn a szenvedés, küzdés pihenőt tartott, a lelki bűjt

megszűnt és ő bőven duskálkodott arany ifjuságban, boldogságban . . . Régen volt. Sőhaj kiséri emlékezéseit. Még mélyebb sóhaj hozza fel szíve fenekéről ragyogó, gyöngy életének fájón kedves emlékeit. Pilláján rezgő könnye meséli, mily szép volt akkor az élet.

Epülőben volt akkor a fészkek. Fekete szakálu, szemű, sugár ifju rakta. Bársonyos tekintetű, fehér lelkű, aranyos tubica segitette. Es hardtak falait. Igéret erőssége tapasztotta, lütség szála fonta, ambició virága ékítette, saeretett összefogta, szerelem tartotta. Reményektől zöldellet az édes fészkek. Asztolnyi gyöngédség puhította, lérfi akarat támasztotta emelte. Ugy lett büszke, uri palotává.

Szerelmes bugás élénkítette, vidám kacaj derítette. Ugy futkosott benne nevetve végig a boldogság napsugara, Areról-arerá. Szempárból ajkra, mig kipattannak a természet melegtől, az ifjuság vágyaitól szív-virágon, csók-özönben a bambók; galambfészkekben pici, pihés fiókák.

Turbékoltag, kacagtag, csókoltag: rózsásra az anya arcát, simára az apa redőit, mit hivatás, állás, életterhek ráncba szedtek gyakran.

Kinek járása akkor lett könnyed, ruganyos; szíve táján akkor melegebb, ha fészke felé tartott. Ott várt reá az élet szépsége, melege . . .

Es most, most bomlóban, mert annak mestere, apja, erőssége, vődjöje beteg. Mersz szárnya szegerten. Hó tollazata, fehér szakála hervad. Ki védi, vigasztalja meg párját, ha ő elszál a menyországba? Ki biztatja szerelmes szívvel, hitvesi hűséggel, ki? Lekonyul drága feje és utána jó galambmód életén tul is turbékolva párja?

De fájnak e kérdő, kinzó gondolatok. El velők! Jer vigasztaló napsugár, fájdalomt enyhítő remény, lopódz e csüggedő szívb, tarts szóval erővel holnapig. Hátha a holnap hozza a gyógyulást . . .

Jó, türelmes a fehér mártír. Szenved, mint Heine eleven sírjában. Hitvese is ugy jóskodik körülte, mint azé.

Rajongó barátöje is ugy ül, mint azé. Biztatva, szórakoztatva. Es fakad a mosoly az öröm nyomán. Fénylik a bizalom a szeretet arcon. Pereg a vigasztaló szó imádságként: Felépül drága! A fészke is. Dehogy bomlik, dehogy! Csak szomorú. Majd felvidul, ha végig megy rajta. Meg-

melegíti ötéved, kiszépi reményével, megtelíti bizalommal, hittel. Fog még kacagni, mint a napsugár, melynek fényében most testét, lelkét fűrszti. Fog bizony! Isten kegyelméből, ki ma — érzem — meghallgatta zokogó imám. Istenhez ki imádkozott még hiába? Melyik hívő lélek nem érezte, hogy legforóbb fohászokodása, legerősebb bizalmának világos percében lenyulik a segélyt nyujtó, kegyes kar derüt árasztva az élet sütétségébe! A siró könyörgés meg-meg csuklik, felhangzik a csillagfényes égoltba, elvegyül az égiek imával és csillagjaink fényesebbek és maga drága egészségesebb.

Igy biztatta szeretettel a nagy férfit a kicsi barátón. Ki ápolni jött tetet, gyógyítani lelket önzetlen szerellemmel, milyennel rajongott éte leányziva.

A keserű orvosságba édes reményt vegyített: Lesz még az ugy is, mint volt kedves! Emlékszik? Hogy bánta a kicsi, zsidó lány a nagy, kiváló férfira? Akkor is imádás volt a szemében. De akkor nem mert csak álmanban kezét csókolgatni. Hogy csodálta egyéniségét! Mint értette nemes lelkét!

Fekete Ödön

mérnök

Sátoraljauhely Csillag-utca 235.
Telefon: 55.

Kassa Főutca 54.
Telefon: 342.

Elvállalja házi vízvezetékek, csatornázások, fürdőszobák, closetek

stb. e szakba vágó munkák, valamint minden rendszerü

központi-, lég-, gőz-, melegvízfűtések, szárítók, mosodák, közfürdők stb. berendezésének tervezését és kivitelét,

Lapunk 4 oldal.

Házi vízvezeték, csatornázás,
closet és fürdőszoba tervezését
== és kivitelét elvállalja ==

Kornstein Ignác cég

== Sátoraljaiújhely. ==

Berendezési és szerelési cik-
kekből nagy mintaraktár.

Zongorák, Pianinok, Harmoniumok és Gramofonok

a legutányosabb áron eset-
leg részletfizetésre is kaphatók

Udvardi Szaniszlónál
Sátoraljaiújhelyben.

Nagyobb mennyiségű I. oszt.
szép gyökeres lajtiszta riparia
portalis

szőlővessző

kapható

KLEIN GÉZÁNÁL

Sátoraljaiújhely, Papsor-u.

Minden utánzás és utánnyomat büntetendő.

Egyedül valódi csak a Thiery-féle balzsam

a zöld apóceza védjeggyel. Törvényesen védve. Csodaszé-
rten gyógyítja az emésztési zavarokat, gyomor- és bél-
görsöket, hurutot, mellbajokat, influenzát, különösen pedig a
kezdődő tuberkulózist stb. 12 kis, vagy 6 kettősüveg, vagy
egy szabadalmazott zárral ellátott nagy üvegnék ára 5 kor

Thiery piros rózsza (rosa centifolia) balzsama

non plus ultra gyógyszer a legulyosabb és elővált sebek,
gyulladások, sérülések, kelések és mindennemű fekély
gyógyítására, műtéteket többnyire feleslegessé tesz. — Két
2 tégely ára bérmentve 3 K. 60 f. A szállítás csak az ösz-
szeg előleges beküldése vagy utánvét mellett történik.

Megrendelési cím: THIERY A. gyógyszerész
Pregráda Rohitsch-Sauerbrunn mellett

Raktár Budapestben Török lözezf gyógytára és D. Egger Leo gyógytára, Vértos L. Lugos és
az összes gyógyszertárakban.

Óva intek mindenkint egyedül valódi törvényesen védett balzsamom után-
zatainak vásárlása, megrendelése és főleg ismételtírítása ellen.
A büntető törvény 23. és 25. szakaszai szerint a büntető bíróság mindenkint, aki
más, nem az én gyógyszertárámból származó kenőcsöt, az én egyedül valódi, a
zöld apóceza védjeggyel ellátott, törvényesen védett Thiery-balzsam gyanánt ren-
del, vásárol és ismételtírásit, 4000 koronára is terjedhető pénzbírságra vagy egy évi
elzárásra is ítélheti el. Epen ugy büntetik azokat, akik a közönség kizsákmányo-
lása céljából forgalomba hozott pótszereket más nevek alatt tolakodó módon ren-
delnek vagy árusítanak.

Bor-cimkék

mindenféle kivitelben

kaphatók

Landesmann Miksa és Tára

könyv és papirkereskedésben.

Eladó erdő.

Vasuti állomás közvetlen kö-
zelében fekvő, 80 hold kiterje-
désű — cserzésre is alkalmas —
fiatal

tölgyerdő

azonnal eladó. Bővebbet:

Dr. Behyna Dezső

ügyvédi irodájában
Sátoraljaiújhely, Wekerle-tér 502.

Van szerencsém a n. é. tej-
fogyaszók b. tudomásra hozni,
miszerint

jó tejre

abonenseket elfogadok és kíván-
natra a tejet házhoz szállítottam.

Tisztelettel:

Abonyi Irén.

(Róth Bernát féle ház.)

•••••
Műfogakat és egész fogsorokat

kiválóan készít

Magyar Ferencz

fogtechnikus

Sátoraljaiújhely, Kossuth-u. 181.

Eltört és nem jól illő fogsorok

átalakítása 2 óra alatt

•••••

Szöllőkaró.

Több oldali megkeresésekre ezennel tudtul adom,
hogy a Regézi uradalom Erdőhorvati, Komlóskai és
Regézi III. Huttai kerületekben

szöllőkaró

csakis előzetes rendelésre

ezer darabonkint 90 korona árban (erdőben
átvéve) lesz készítve.

Bővebb felvilágosítást szívesen ad:

Báró Waldbott Bassenheim Frigyes

uradalmi számtartósága Tolcsva.

Élet, tűz és jég- biztosításokat

elfogad az

Első Magyar Általános Biztosító

társaság ügynöksége:

Keleti Jenő

Sátoraljaiújhely.

Azonnal kiadó

egy divat szalonnak iv-
válóan alkalmas terem.
az emeleten Széchenyi-
tér 5. szám alatt.

Tudakozódhatni ugyanott özv.
Malártsik Györgynénél.

Elsőrangú kelmefestő- és vegytisztító gyár.

Bradovka Syula

== kelmefestő és vegytisztító-gyára. ==

Vegyileg tisztít és fest:

férfi, női és gyermekruhákat, csipkefüggönyöket, kési-
munkákat stb.

Minden festés és tisztítás 3-4 nap alatt
jutányos árban eszközöltetik.

Viðéki megbízások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Gyár és felvételi iroda:

KASSA, Kossuth Lajos-utca 24. szám.

Minden megbízás 3-4 nap alatt eszközöltetik.

Hirdetések

jutányos áron
felvétetnek a
kiadóhivatalban.

Védjegy: „Horgonyt”

A Liniment. Painsi comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszer, mely már több
mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
bizonyult községnél, csúznál és meghűléseknel,
..... belőrszőlésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
beviszárlások óvatossá legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter orvógyógyászati vállalat dobozában van
csomagolva. Ára üvegekben K-80, K.1.40 és K.2-
és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
Főraktár: Török lözezf gyógyserozsánál, Budapest.
Dr. Richter gyógyserterta az „Arany orozslánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 6 neu.
Mindennapi széküldés.